52480

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 02.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye, yaklaşık 9 milyona yaklaşan kovan varlığı ve 95 bin tonu aşan bal üretimiyle küresel arıcılıkta dünyanın en önemli merkezlerinden biridir. Özellikle dünya çam balı üretiminin yaklaşık yüzde 90'ı ülkemizde gerçekleştirilmektedir. Ancak son yıllarda yaşanan büyük orman yangınları, iklim krizine bağlı aşırı kuraklık ve düzensiz sıcaklıklar, çam balının hammaddesini üreten 'basra böceği' (Marchalina hellenica) popülasyonunu çöküş noktasına getirmiş ve çam balı rekoltesinde tarihi kayıplara yol açmıştır.

Bunun yanı sıra arıcılarımız; besleme şekeri, petek, kovan, nakliye ve akaryakıt giderlerindeki önlenemez artışlar nedeniyle üretemez hale gelmiştir. 18 Haziran 2026 tarihli Tebliğ ile bal ormanlarında ve devlet ormanlarında kovan konaklatacak üreticilerden kovan başına 'Arı Konaklatma Ekosistem Hizmet Bedeli' alınmasına yönelik getirilen düzenleme, binbir güçlükle ayakta duran gezginci arıcılarımızın sırtına ilave bir mali yük bindirmiştir.

Öte yandan, glikoz, fruktoz şurupları ve yapay esanslarla merdiven altı üretilip market raflarında 'bal' adı altında değerinin çok altında satılan sahte ve tağşişli ballar, hem tüketici sağlığını tehdit etmekte hem de binbir emekle saf bal üreten gerçek arıcılarımızın pazardan silinmesine neden olmaktadır.

Bu çerçevede;

1. 2026 yılı sonbahar hasadı itibarıyla Türkiye genelinde gerçekleşen toplam bal üretimi ve özellikle çam balı rekoltesi kaç ton olarak tespit edilmiştir? İklim değişikliği ve yangınlar sebebiyle son 3 yılda çam balı üretiminde yaşanan kayıp oranı nedir?
2. Orman Genel Müdürlüğü tarafından 2026 yılında yürürlüğe konulan 'Arı Konaklatma Ekosistem Hizmet Bedeli' uygulamasının, arıcıların üretim ve nakliye maliyetlerini daha da artırdığı gerçeği karşısında bu bedelin tamamen kaldırılması düşünülmekte midir?

3. 2026 yılı için belirlenen kovan başı 200–475 TL aralığındaki arılı kovan destekleme primlerinin, arıcının temel girdi maliyetlerindeki (şeker, petek, mazot) artışlar karşısında güncellenerek artırılması planlanmakta mıdır?
4. Son bir yılda piyasada yapılan denetimlerde sahte, yapay veya tağşişli olduğu tespit edilen bal miktarı ne kadardır? Sahte bal üreterek halk sağlığıyla oynayan ve haksız rekabet yaratan kaç işletmeye kapatma ve faaliyetten men yaptırımı uygulanmıştır?
5. Tarımsal tozlaşmada (polinasyon) hayati rol oynayan ve bitkisel üretimde verimi doğrudan artıran bal arılarının korunması için pestisit ve kimyasal zirai ilaç kullanımına karşı arıcıları ve çiftçileri koruyacak merkezi bir erken uyarı ve ilaçlama takip sistemi ne zaman hayata geçirilecektir?